

Huvudman

Partille kommun
kundcenter@partille.se

Beslut

Datum 2025-02-26

Dnr 2025:1180

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Stadsparksskolan i Partille kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Partille kommun att senast den **25 april 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Partille kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Partille kommun ska vidta följande åtgärder

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner

- Se till att upprätta skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som innehåller samtliga delar som behöver framgå av en sådan rutin. Rutinen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 e § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Partille kommun en anmärkning avseende brister rörande användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner. Partille kommun ska senast den **25 april 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet dnr 2025:1180 i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Tillsynen har genomförts genom besök i skolenheten den 29 januari 2025. Som en del av tillsynen har lektionsobservationer, samtal med lärare och en intervju med rektorn genomförts. Vidare har dokumentation, i form av skolans ordningsregler, granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikation

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket efterfrågat skolenhetens ordningsregler och skolenhetens rutin för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Skolinspektionen har tagit del av dokumentet med skolans ordningsregler. Rektorn berättar vid intervju att det inom

ramen för ordningsreglerna på skolan finns en punkt som innebär att telefoner lämnas in vid lektionens start och att denna rutin är beslutad av rektor. Enligt rektorn finns det inte några ytterligare instruktioner om hur mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning ska hanteras och säger att det pågår en process där rutinen om mobiltelefonerna ska revideras. Vid tiden för tillsyn har den nya rutinen dock inte börjat gälla. I skolans ordningsregler uppges som första punkt: "Vi lämnar in telefonerna vid lektionen start". I övrigt framgår ingen information om hur hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska gå till. Huvudmannen har efter tillsynsbesöket bland annat uppgett att det behövs tydligare regler gällande mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning och att rektor håller på att färdigställa dessa.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Det framgår vidare av förarbetena till skollagen att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinerna bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160 s.230)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Rektorn har i intervju uppgett att rutinerna för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning finns i skolenhetens ordningsregler.

I skolans ordningsregler anges endast att mobiltelefoner ska lämnas in vid lektionens start. Skolinspektionen konstaterar att det vare sig i skolans ordningsregler, eller i någon annan skriftlig rutin, framgår hur omhändertagandet av mobiltelefonerna ska gå till, hur de ska samlas in och förvaras på ett betryggande sätt eller hur de ska återlämnas till rätt person. Skolans rutiner kan därför inte anses uppfylla författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Partille kommuns verksamhet vid Stadparksskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Det finns därför skäl att förelägga Partille kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket genomfört tre lektionsobservationer i årskurserna 7, 8 och 9. Elevernas mobiler samlades in av undervisande lärare i början av de observerade lektionerna. Vid två av lektionsobservationerna noteras inga elever som använder mobiltelefoner i undervisningen. Vid en av lektionsobservationerna förekommer att elever under lektionstid använder datorer till annat än vad läraren instruerat om. Under en observerad lektion spelar några elever spel utan koppling till undervisningen på sina elevdatorer i uppskattningsvis 15 minuter under lärarens genomgång. Läraren agerar genom att uppmana eleverna att fälla ihop sina datorer under genomgången. Flera elever följer inte lärarens uppmaning utan fortsätter spela spel utan koppling till undervisningen på sina datorer. När eleverna efter genomgången har eget arbete spelar ett par andra elever, under samma lektion, utan koppling till undervisningen på sina mobiltelefoner under uppskattningsvis 20 minuter. Under denna lektion valde omkring hälften av eleverna att sitta i hallen utanför klassrummet. Två av de elever som satt i hallen utanför klassrummet hade då med sig varsin mobiltelefon som de använde till annat än undervisning. Vid övriga observerade lektioner förekommer inte att elever använder datorer till något annat än undervisningen och det lärarna instruerat om.

I samtal med lärarna i anslutning till lektionsobservationerna uppges att deras lektioner som observerades huvudsakligen var representativa när det gällde användandet av mobiltelefoner eller annan kommunikationsutrustning. Vid samtal med lärare, där eleverna använt både mobil och dator utan koppling till undervisningen, uppger hen att eleverna ibland efterlever de instruktioner som finns om användning av

mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning, men det förekommer ofta att eleverna använder mobiler och datorer till annat än undervisning på lärarens lektioner.

En annan lärare uppger att instruktionerna om mobiltelefonerna oftast efterlevs och att mobiler eller annan kommunikationsutrustning sällan eller aldrig används till annat än undervisning. Enligt rektorn är det relativt vanligt att eleverna använder sina datorer till annat än undervisning och att hans tidigare uppföljning visat att det kan variera mellan klasserna hur mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning används och att insatser genomförts i de klasser där det är mer frekvent användning, såsom samtal med specifika klasser och information till föräldrar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisning endast får användas enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande. Det innebär att privat användning som huvudregel inte är tillåten och det gäller oavsett om det är av skolan tillhandahållen elektronik eller en elevs privata utrustning. Ett eventuellt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska därmed utgöra ett medel i undervisningen för att utveckla eleverna mot utbildningens mål. Utgångspunkten är att läraren ger generella instruktioner. Lärarens instruktion behöver dock inte vara samma för alla elever. Elever kan arbeta med olika uppgifter och utifrån det pedagogiska syftet kan elever som arbetar med en viss typ av uppgifter få använda mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning medan andra som arbetar med andra uppgifter inte får det. Enligt första stycket andra punkten ska det även vara möjligt att använda mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning om användningen sker som en extra anpassning eller särskilt stöd enligt 3 kap. (Prop. 2021/22:160 s.230)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Stadsparksskolan inte uppfyller lagens krav avseende användandet av datorer i undervisningen. Tillsynen visar att det förekommer att elever under lektionstid använder sina datorer och mobiltelefoner till annat än skolarbete, trots tillsägelse av lärare. Att skolans datorer och elevernas mobiltelefoner används till annat än undervisning leder till att eleverna distraheras från skolarbetet och ägnar sig åt annat än arbetsuppgifterna, vilket i sin tur riskerar att påverka deras kunskapsutveckling negativt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Partille kommuns verksamhet vid Stadsparksskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Utredningen visar att det förekommer att elever i vissa klasser och lektioner använder elevdatorer och mobiltelefoner till annat än undervisningen trots lärares tillsägelser. Samtidigt visar utredningen att eleverna i regel inte använder mobiltelefoner eller datorer till annat än undervisning. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Partille kommun en anmärkning.

X Christian Floer

Beslutsfattare
Signerat av: Christian Floer

X Helena Boëthius

Föredragande
Signerat av: Helena Boëthius